Lotnictwo Straży Granicznej

Konrad SZWED
10.06.2021

Flota powietrzna Straży Granicznej to 18 statków powietrznych w tym: 5 śmigłowców PZL-KANIA, śmigłowiec W-3AM Anakonda, śmigłowiec H-135, śmigłowiec R-44 Robinson, 2 samoloty L-410 Turbolet, samolot M28 Skytruck, samolot M20 Mewa, 4 samoloty PZL-104MF Wilga 2000 oraz 2 samoloty ASP S15-1 Stemme.

Statki powietrzne SG stacjonują w 4 wydziałach lotniczych na terenie Polski. Dodatkowo Lotnictwo SG posiada własną bazę obsługową, w której realizowane są obsługi eksploatowanych statków powietrznych. Personel lotniczy LSG liczy łącznie 60 osób w tym: 25 pilotów, 16 operatorów, 19 mechaników.

Funkcjonariusze Biura Lotnictwa Straży Granicznej prowadzą operacje lotnicze zarówno na granicy lądowej, jak i morskiej. Ich głównym celem jest ochrona granicy państwowej w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzenie obserwacji statków powietrznych i obiektów latających przelatujących przez granicę państwową na małych wysokościach oraz informowanie o tych przelotach właściwe służby, oraz zapewnienie bezpieczeństwa w komunikacji międzynarodowej w strefie nadgranicznej.

Do zadań lotnictwa SG należy również monitorowanie nienaruszalności znaków i urządzeń służących do ochrony lądowej granicy państwowej, a także prowadzenie prac powietrznych związanych z osadzaniem znaków granicznych na lądzie w miejscach trudnodostępnych.

Statki powietrzne Lotnictwa Straży Granicznej wykorzystywane są we wspólnych operacjach koordynowanych przez Agencję Frontex, realizowanych na terytorium Polski oraz poza jej granicami, w innych państwach członkowskich. W latach 2009-2022 lotnictwo SG zrealizowało 23 misje w ochronie zewnętrznych granic Unii Europejskiej we współpracy z Agencją Frontex. W 2021 funkcjonariusze Biura Lotnictwa uczestniczyli w 2 misjach zagranicznych. W 2022 roku na w jednej misji w Hiszpanii, w której wzięło udział 19 funkcjonariuszy i pracowników Biura Lotnictwa Straży Granicznej. W tym roku zaplanowany jest udział Lotnictwa SG jeszcze w 2 misjach. W ramach wspólnych operacji koordynowanych przez Agencję Frontex, statki powietrzne Lotnictwa Straży Granicznej realizują misje zarówno nad obszarami morskimi, jak i lądowymi. Ze względu na duże zagrożenie przestępczością zorganizowaną, polegającą na przemieszczaniu nielegalnych migrantów z krajów Afryki Północnej i Środkowej, a także państw bliskiego wschodu na

terytorium krajów Unii Europejskiej, statki powietrzne Straży Granicznej wykonują zadania głównie w rejonie basenu Morza Śródziemnego oraz w innych rejonach Unii Europejskiej w zależności od potrzeb.

Samoloty L-410 Turbolet są najnowszym nabytkiem we flocie lotniczej SG – koszt ich zakupu to 110 mln zł. Do Straży Granicznej trafiły pod koniec 2020 roku. Dzięki nowoczesnym systemom, w które wyposażone są samoloty L-410 Turbolet możliwe jest prowadzenie obserwacji z bardzo dużych odległości. Turbolety, choć stacjonują w Gdańsku, to patrolują również odcinek polsko-białoruski, a w tym roku po raz pierwszy były wykorzystane w operacji poza granicami kraju w Hiszpanii. Misja była koordynowana przez Agencję Frontex.

Samoloty L-410 UVP E-20 wyposażone są w dwa silniki turbinowe, które pozwalają na szybkie dotarcie do rejonu planowanego rozpoznania. W przypadku ewentualnej awarii jednego z silników samolot może kontynuować lot do najbliższego lotniska bez narażenia na niebezpieczeństwo załogi oraz statku powietrznego. Ze względu na dużą moc jednostek napędowych oraz gabaryty, samoloty posiadają duży ciężar załadowania i możliwe jest zainstalowanie na ich pokładzie systemów niezbędnych do prowadzenia obserwacji i rozpoznania.

Na wyposażeniu samolotów są m.in. radary umożliwiające wstępną identyfikację obiektów znajdujących się na powierzchni wody, lądu i w przestrzeni powietrznej. System automatycznej identyfikacji jednostek nawodnych, zainstalowany w samolotach, pozwala na rozpoznawanie zarejestrowanych łodzi i statków, a dzięki systemowi obserwacji lotniczej dalekiego zasięgu możliwa jest precyzyjna identyfikacja obserwowanych obiektów, znajdujących się w odległości 15 km. Modem łączności satelitarnej pozwala na przekaz danych w czasie rzeczywistym w postaci krótkich filmów i obrazów oraz łączność telefoniczną na rozległych obszarach morskich.

Samoloty posiadają także wyposażenie ratunkowe załogi niezbędne do wykonywania lotów w dużej odległości od linii brzegowej wraz z urządzeniami umożliwiającymi przeszukiwanie akwenów w poszukiwaniu rozbitków.

W 2022 roku została wybudowana nowoczesna baza lotnicza z zapleczem administracyjno — hangarowymo łącznej powierzchni użytkowej ponad 3 000 m2. Została przekazana do użytkowania dla I Wydziałowi Lotniczemu BLSG w lutym 2022 roku. Stacjonują w niej m.in. najnowsze samoloty Lotnictwa Straży Granicznej L- 410 Turbolet. Aktualnie w bazie lotniczej w Gdańsku pełni służbę i pracuje 22 osoby – funkcjonariusze SG i pracownicy SG.

W najbliższych kilku latach planowany jest dalszy rozwój Lotnictwa Straży Granicznej - modernizacja floty statków powietrznych, infrastruktury hangarowej oraz rozszerzenia struktury etatowej Biura Lotnictwa SG o nowe etaty personelu lotniczego.

Środki na powyższe przedsięwzięcia zostały zabezpieczone w ramach Ustawy z dnia 17

grudnia 2021 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025”.

Aktualnie w Czechach dobiega końca proces szkolenia pilotów do zdobycia uprawnień dowódczych na najnowsze samoloty Straży Granicznej L-410. Aktualnie szkoli się dwóch pilotów. Ponadto dwóch pilotów śmigłowcowych (kobiety) jest w trakcie uzyskiwania uprawnień do wykonywania lotów na śmigłowcu PZL Kania, a w następnej kolejności na śmigłowcu H-135 - szkolenia te realizowane są w oparciu o Ośrodek Szkolenia Lotniczego Straży Granicznej. Wszystkie szkolone osoby są funkcjonariuszami Biura Lotnictwa Straży Granicznej.

Biuro Lotnictwa Straży Granicznej w dalszym ciągu prowadzi nabór na stanowiska mechaników obsługi oraz pilotów śmigłowcowych. W przypadku mechaników obsługi szczególnie pożądane są osoby posiadające licencję mechanika obsługi, ewentualnie posiadające wykształcenie techniczne.

Święto Lotnictwa 2022

Błękitne Skrzydła dla funkcjonariuszki Straży Granicznej

Pościg podczas misji INDALO 2022

Samolot PZL-104M "Wilga" w służbie w Straży Granicznej

Śmigłowce PZL-Kania na straży granicy

Turbolet L410 UVP E–20 w Straży Granicznej

Flota powietrzna Straży Granicznej zyskała dwa nowoczesne samoloty Turbolety L-410

Śmigłowiec Airbus EC135 (P3H) w Straży Granicznej

Straż Graniczna wspiera Litwę

SN-60YG

SN-42
SN-42
SN-60YG

SN-60YG